

Total number of printed pages-11

63/1 (SEM-5) DSE1A/ECORE5016

2023

ECONOMICS

Paper : E CORE5016

(Indian Economy)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answer : **(any six)**

1×6=6

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : (যিকোনো ছয়টা)

(a) Which one is the economic factor for high rate of population growth in India ?

কোনটো অৰ্থনৈতিক কাৰণৰ বাবে ভাৰতত উচ্চহাৰত জনসংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে?

(i) Sharp fall in death rate

মৃত্যু হাৰৰ দ্রুত গতিত হ্রাস

Contd.

- (ii) Practice of early marriage
কম বয়সত বিয়া কৰোৱাৰ প্ৰথা
- (iii) Poverty
দাৰিদ্ৰতা
- (iv) Illiteracy
নিৰক্ষৰতা
- (b) FDI stands for
FDI মানে হ'ল
- (i) Fiscal Development Index
ৰাজকোষীয় উন্নয়ন সূচকাংক
- (ii) Forest Development Index
বন উন্নয়ন সূচকাংক
- (iii) Foreign Direct Investment
প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ
- (iv) Financial Development Index
বিত্তীয় উন্নয়ন সূচকাংক
- (c) In which year was the tenure of Twelfth Five-Year Plan of India completed ?
কোন চনত ভাৰতৰ দ্বাদশ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ কাৰ্যকাল সম্পূৰ্ণ হৈছিল ?
- (i) 2015 (২০১৫ চনত)
- (ii) 2017 (২০১৭ চনত)

(iii) 2019 (২০১৯ চনত)

(iv) 2020 (২০২০ চনত)

(d) In which year, the first industrial policy was announced in India ?

কোন চনত ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথম ঔদ্যোগিক নীতি ঘোষণা কৰা হৈছিল ?

(i) 1948 (১৯৪৮ চনত)

(ii) 1956 (১৯৫৬ চনত)

(iii) 1977 (১৯৭৭ চনত)

(iv) 1980 (১৯৮০ চনত)

(e) Which of the following problems does not arise due to unbalanced localisation of industrial growth in India ?

ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক উন্নয়নৰ ভাৰসাম্যহীন স্থানীয়কৰণৰ বাবে তলত উল্লেখ কৰা কোনটো সমস্যা উদ্ভৱ হোৱা নাই ?

(i) Regionalism

আঞ্চলিকতাবাদ

(ii) Unbalanced industrial growth

ভাৰসাম্যহীন ঔদ্যোগিক উন্নয়ন

(iii) Industrial waste

ঔদ্যোগিক দূষণ

(iv) Low agricultural production

নিম্ন কৃষি উৎপাদন

(f) Which one of the following is the impact of Green Revolution ?

তলত উল্লেখ কৰা কোনটো সেউজ বিপ্লৱৰ প্ৰভাৱ ?

- (i) Increase of agricultural production
কৃষিজ উৎপাদন বৃদ্ধি
- (ii) Increase of fish production
মৎস্য উৎপাদন বৃদ্ধি
- (iii) Increase of milk production
দুগ্ধ উৎপাদন বৃদ্ধি
- (iv) Increase of trees
গছৰ সংখ্যা বৃদ্ধি

(g) Which one is the main objective of Economic Planning in India ?

ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাৰ কোনটো প্ৰধান উদ্দেশ্য ?

- (i) Attaining economic equality and social justice
অৰ্থনৈতিক সমতা আৰু সামাজিক ন্যায় অৰ্জন
- (ii) To make India a developed nation
ভাৰতবৰ্ষক এখন উন্নত ৰাষ্ট্ৰত পৰিণত কৰা
- (iii) To make India a peaceful country
ভাৰতবৰ্ষক এখন শান্তিপূৰ্ণ ৰাষ্ট্ৰত পৰিণত কৰা
- (iv) To make India an agrarian country
ভাৰতবৰ্ষক এখন কৃষিপ্ৰধান দেশত পৰিণত কৰা

(h) According to Census of India 2011, male literacy rate is

২০১১ চনৰ ভাৰতবৰ্ষৰ লোকপিয়ল অনুসৰি পুৰুষৰ শিক্ষিতৰ হাৰ হ'ল

- (i) 65.46% (৬৫.৪৬ শতাংশ)
- (ii) 74.04% (৭৪.০৪ শতাংশ)
- (iii) 82.14% (৮২.১৪ শতাংশ)
- (iv) 92.10% (৯২.১০ শতাংশ)

(i) In which year, the first National Population Policy was announced in India ?

কোন বছৰত, পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে ভাৰতবৰ্ষত জাতীয় জনসংখ্যা নীতি ঘোষণা কৰা হৈছিল ?

- (i) 1971 (১৯৭১ চনত)
- (ii) 1976 (১৯৭৬ চনত)
- (iii) 1990 (১৯৯০ চনত)
- (iv) 2000 (২০০০ চনত)

(j) When did NITI Aayog form ?

NITI আয়োগ কেতিয়া গঠন হৈছিল ?

(i) 2012 (২০১২ চনত)

(ii) 2013 (২০১৩ চনত)

(iii) 2014 (২০১৪ চনত)

(iv) 2015 (২০১৫ চনত)

2. Answer the following questions : **(any five)**

2×5=10

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) Write *two* main objectives of land reform measures introduced in India.

ভাৰতত প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা ভূমি সংস্কাৰ ব্যৱস্থাৰ দুটা প্ৰধান উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(b) Give *two* reasons in favour of disinvestment policy of public sector enterprises in India.

ভাৰতৰ চৰকাৰী খণ্ডৰ উদ্যোগৰ নিৰ্বিনিয়োজনৰ সপক্ষে দুটা যুক্তি দিয়া।

(c) Write *two* short-term objectives of Indian economic planning.

ভাৰতীয় অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাৰ দুটা হ্ৰস্বকালীন উদ্দেশ্য লিখা।

(d) What is infant mortality rate ?

শিশুৰ মৃত্যুৰ হাৰ কি ?

(e) What is Green Revolution ?

সেউজ বিপ্লৱ কি ?

(f) Mention *two* functions of Planning Commission.

পৰিকল্পনা আয়োগৰ দুটা কাৰ্য্য উল্লেখ কৰা।

(g) Mention *two* indicators of economic development.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ দুটা সূচক উল্লেখ কৰা।

3. Answer the following questions : **(any six)**

5×6=30

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছয়টা)

(a) Explain briefly *five* weaknesses of India's Five-Year Plans.

ভাৰতবৰ্ষৰ পাঁচ-বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ পাঁচটা দুৰ্বলতা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) How is population and economic development related? Explain.

জনসংখ্যা আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন কিদৰে সম্পৰ্কিত? ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the importance of FDI in the development of a country.

এখন দেশৰ উন্নয়নত FDI ৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the concept of 'economic self-sufficiency' in the context of India's economic planning.

ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাৰ লগত সঙ্গতি ৰাখি 'অৰ্থনৈতিক আত্মনির্ভৰশীলতাৰ' ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Define mixed economy. Is India a mixed economic country? $2+3=5$

মিশ্ৰ অৰ্থনীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতবৰ্ষ এখন মিশ্ৰ অৰ্থনীতিৰ দেশ হয়নে?

(f) Analyse the salient features of India's Five-Year Plan.

ভাৰতৰ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(g) Mention the important land reform measures adopted in India.

ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰহণ কৰা প্ৰধান ভূমি সংস্কাৰ ব্যৱস্থাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(h) Discuss the impact of internal migration in the economic development.

অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ ওপৰত আভ্যন্তৰীণ প্ৰব্ৰজনৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

(i) Mention five causes of low agriculture productivity in India.

ভাৰতৰ নিম্ন কৃষি উৎপাদনশীলতাৰ পাঁচটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(j) Explain the methods of measuring fertility rate and mortality rate.

উৰ্বৰতাৰ হাৰ আৰু মৃত্যুৰ হাৰ জোখা পদ্ধতিবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer the following questions : **(any two)**
 $10 \times 2 = 20$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : **(যিকোনো দুটা)**

(a) Explain the role of agriculture in economic development of India.

ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত কৃষিৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss the causes of low rate of capital formation in India.

ভাৰতৰ মূলধন গঠনৰ নিম্নহাৰৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) What are the causes of high rate of population growth in India? Discuss.

ভাৰতৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ উচ্চ হাৰৰ কাৰণসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the characteristics of Indian economy as a developing economy.

উন্নয়নশীল অৰ্থনীতি হিচাপে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

5. Answer the following questions : **(any one)**

14×1=14

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো এটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Evaluate the role of economic planning during post-liberalization period of India.

অৰ্থনৈতিক উদাৰীকৰণৰ পৰৱৰ্তী কালছোৱাত ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা।

(b) Discuss the trend of India's population growth in the planning period.

পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত ভাৰতৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ ধাৰা আলোচনা কৰা।

(c) Write the causes and consequences of industrial sickness in India.

ভাৰতবৰ্ষত ঔদ্যোগিক ৰুগ্নতাৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ লিখা।